

Tämä kirjoitus julkaistiin siis 24.11.2016 lehdessä ja tein jonkinlaisen vastineen 28.11.2016 lehteen.

24.11.2016 / JP-Kunnallissanomat

Menisinkö töihin avokonttoriin??

Avokonttori, maisemakonttori, monitilatoimisto - rakkaalla lapsella on monta nimeä. Kurikan kaupungille ollaan suunnittelemassa uutta hallintorakennusta vanhan tilalle.

Suunnitteluryhmä oli päätenyt avokonttoriratkaisuun, joka ainakin allekirjoittaneelle tuo mieleen kuvan isosta salista, jossa tarkkaan aseteltujen pöytärivien ääressä konekirjoittajarouvat kirjoittavat puhtaaksi valmista tekstiä.

Suunnitelmissa lienee konttorimalli, jossa on erilaisia avoimia työpöytäratkaisuja täydennettynä puhelinkopeilla puhelimessa puhumista varten ja pieniä rauhallisia lasikoppeja, joissa on mahdollista käydä kahdenkeskisiä neuvotteluja, jos tila on vapaana.

Erilaisia avokonttoreita on suunniteltu jo 1960-luvulla ja silloin niitä kutsuttiin maisemakonttoreiksi. Viime vuosikymmeninä on avokonttoreista saatu runsaasti tutkimustietoa ja yhteenvetona voi sanoa, että ne eivät ole vastanneet siihen odotukseen, mihin ne on kehitetty.

Päinvastoin tutkimukset osoittavat, että työntekijät ovat tyytymättömämpiä ja väsyneempiä, heidän keskittymiskykynsä on heikompaa ja virheet lisääntyvät ja tuottavuus laskee, selviää Työterveyslaitoksen tutkimuksesta.

Tutkimuksesta selviää myös, että melu on avotoimistojen suurin haittatekijä ja se vaikuttaa myös rauhaan, työ suorittamiseen, työhyvinvointiin ja on stressitekijä.

Toisaalta nuorten mukaan edut voittavat haitat, koska avokonttoreissa on helpompi olla tekemisissä ja seurustella työkaverien kanssa. Tämä seurustelu saattaa monen muun työntekijän mielestä olla häiritsevää, kun yrittää keskittyä omaan työhönsä ja pöydän kulmalla on aina joku notkumassa ja häiritsemässä omaa ja toisten työskentelyä.

Avokonttoreista ei ole saatu sellaista taloudellista hyötyä kuin on oletettu, koska vastaavasti työntekijät voivat huonosti ja tutkimukset ovat paljastaneet, että avokonttoreissa työskentelevät ovat enemmän sairaslomilla kuin pienemmissä konttoreissa työskentelevät.

Avoimessa tilassa äänet, tuoksut ja tautien aiheuttajat pääsevät esteettä kulkemaan ja mitä siitä seuraa?

Monitilatoimistoista ei ole vielä samalla tavalla tutkimustietoa kuin avo- ja koppikonttoreista, suunnittelijat ylistävät niitä, mutta käyttäjät eivät ole samaa mieltä.

Meluongelmat eivät kokonaan ratkea ja ympäristö häiriintyy koppien välillä ramppaavista ihmisistä. Työterveyslaitoksen mukaan monitilatoimistoja suunnitellaan liian usein hosumalla, vaikka jokainen toimisto pitäisi suunnitella käyttäjien mukaan.

Entä miten suhtautuu asiakas, jonka on kerrottava henkilökohtaisia asioitaan mm. erilaisiin avustus- ja lupahakemuksiinsa tai jopa riita-asioidensa ja maksuongelmiensa ratkaisemiseksi koko konttorin kuullen?

Asiakas jättää oleellisia asioita helposti "julkisesti" kertomatta tai hänelle syntyy mielikuva, että hän häiritsee muita konttorissa työskenteleviä. Tämä ei ainakaan paranna asiakkaan oikeutta saada hyvää ja luottamuksellista palvelua, eikä lisää halua asioida kyseisessä virastossa.

Villeimmissä visioissa toimistossa ei olisi kenelläkään omaa työpöytää, vaan aamulla ensiksi ehtivä saa parhaan paikan ja viimeisenä tuleva vaeltaa läpi salin etsien itselleen ja edellisenä päivänä työvälineilleen paikkaa.

Ongelma lienevät myös paperiset arkistot, joita yhä edelleen kuitenkin tarvitaan. Jos henkilöllä ei ole omaa työpistettä, hän joutuu ramppaamaan edestakaisin sinne, missä papereita säilytetäänkin.

Tutkijat suosittelvat, että jos henkilön työ edellyttää jatkuvasti intensiivistä keskustelua keskittymistä tai luottamuksellisia keskusteluja, eikä juurikaan ole, on henkilö syytä sijoittaa omaan työhuoneeseen.

En usko, että tällainen järjestelmä on työnantajalle erityinen vetovoimatekijä kun uutta työvoimaa rekrytoidaan ja kannattaakin miettiä tarkkaan hyödyt ja haitat. Monissa työpaikoissa kuitenkin taistellaan osajista ja mietitään, millaisissa olosuhteissa työntekijät voivat hyvin.

Jos hanke saa tuulta alleen, täytyy toivoa päättäjiltä viisautta katsoa mieluummin eteenpäin kuin taaksepäin.

KIRSTI LÄHDESMÄKI
työsuojeluvaltuutettu
Kurikan kaupunki